

2021

Opowiadki dla grzecznych dzieci

**PROGRAM AUTORSKI W ZAKRESIE WSPIERANIA
WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO I WCZESNOSZKOLNEGO**
KAROLINA RYCHLIK

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 8 IM STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO

| Oddziały przedszkolne ul. Pescantina 8 08-101 Siedlce

„OPOWIASTKI
DLA
GRZECZNYCH DZIECI”

Program opracowała

mgr Karolina Rychlik

Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej
i przedszkolnej z elementami logopedii.

Szkoła Podstawowa nr 8 im Stefana Kardynała Wyszyńskiego

w Siedlcach

~ 1 ~

PROGRAM AUTORSKI W ZAKRESIE WSPIERANIA WYCHOWANIA
PRZEDSZKOLNEGO I WCZESNOSZKOLNEGO

Nazwa placówki:

Szkoła Podstawowa nr 8 im Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Siedlcach

ul. Pescantina 1

08-101 Siedlce

Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 8 w Siedlcach

Organ prowadzący: Miasto Siedlce

Dyrektor: dr Karol Wnorowski

Nazwa zadania:

Budzenie w dzieciach umiejętności autorefleksji i kształtowanie w nich umiejętności pracowania nad własnym charakterem poprzez utwory literatury dziecięcej wybranych autorów XIX i XX wieku.

Termin realizacji:

01.09.2021r.- 30.06.2022r. z kontynuacją w kolejnych latach.

Miejsce realizacji:

Szkoła Podstawowa nr 8 w Siedlcach ul. Pescantina 1

Dwa oddziały przedszkolne

Szczegółowy opis programu

Liczba uczestników:

- a. Liczba dzieci: 40
- b. Liczba grup: 2

Czas trwania zajęć:

1 raz w miesiącu po 30 min. Przez 10 miesięcy

Informacja o bazie:

-sala oddziału przedszkolnego

-pomoce dydaktyczne (oryginalne zredagowane teksty autorów literatury dziecięcej wieku XVIII, XIX -broszura „Opowiadki dla grzecznych dzieci”)

-ilustracje instruktarzowe zakupione ze strony „Art projects for kids” (<https://artprojectsforkids.org>) oraz „Cute easy drawing” (<https://www.cuteeasydrawings.com/>) x8 (dwa zestawy na stolik)

-wyraży do globalnego czytania (nazwy wad i zalet)

-aparat fotograficzny

-sprzęt audio

- książka z płytami CD pt. „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali” (wyd. IMPULS)

Cele ogólne:

-kształtowanie umiejętności rozpoznawania wad i zalet

-wprowadzanie dzieci w początki roztropnego samowychowania (samodyscypliny)

-kształtowanie umiejętności rozumienia ze słuchu

-rozwijanie wyobraźni twórczej (plastyka, muzyka)

-wzbogacenie języka w nowe słowa

-rozbudzanie potrzeby poznawczej

-poznawanie swojej tożsamości

Cele szczegółowe:

Po zakończeniu programu dzieci będą:

wiedziały:

-co w życiu jest ważne aby osiągnąć zamierzony cel

-czym są wady i zalety oraz jak można nad nimi pracować, aby przynosiły człowiekowi dobro

-o tym, że można nad sobą panować i czerpać radość z poczucia własnej wartości

-czym są zalety tj. rozważa, cierpliwość, umiejętność podejmowania decyzji, sprawiedliwość, patriotyzm, wdzięczność, mądre posłuszeństwo, szacunek, prawdomówność, hojność, umiarkowanie, łagodność, pokora, pracowitość, dobra zabawa (eutrapelia), skromność, męstwo, wielkoduszność, odwaga cywilna, hart ducha, sprawność fizyczna, radość (optymizm),

-czym są wady tj. pochopność, nieuwaga, zbyt emocjonalność, tchórzostwo, przebiegłość, oszustwo, nadmierna troskliwość, opieszałość, sentymentalizm, niewdzięczność, uległość, nieposłuszeństwo, pochlebstwo, kłótność, kłamstwo, obmowa, wyśmiewanie, wulgarność, chciwość, skąpstwo, rozrzutność, obraźliwość, porywczność, pycha, lenistwo, ospałość, ponuractwo, hulaszczność (zabawa byle jak), niedbalstwo, nadmierna śmiałość, zarozumiałość, próżność, małoduszność, niecierpliwość, nieśmiałość, egoizm, niestałość, bezsilność, miękkość, słabość,

umiały:

-rozwijać swoje zalety oraz pracować nad wadami, które przeszkadzają w roztroprnym uczeniu się i rozwijaniu swoich talentów

-myśleć, kochać i pracować na miarę swojego potencjału rozwojowego

-podejmować decyzję dotyczące wyboru dobra dla siebie oraz innych

Będą miały okazję do kształtowania cech charakteru poprzez:

-uświadomienie sobie, że szczęśliwe życie jest dostępne każdemu a praca nad sobą jest naturalnym wysiłkiem każdego człowieka, który pragnie być dobry, mądry i odpowiedzialny.

Będą odczuwały:

- dumę ze swoich osiągnięć oraz z przewycięzania jakiejś wady, wypracowania jakiejś zalety.

Nauczą się:

- spostrzegać swoje najważniejsze cechy charakteru
- ocenić cechy charakteru
- szacunku do samego siebie oraz do drugiego człowieka
- czerpać radość z poznawania siebie i dzielenia się sobą w uporządkowany sposób
- mądrego posłuszeństwa, które jest gwarancją ich realnego bezpieczeństwa (fizycznego, psychicznego i duchowego)
- jak mądrze i bezpiecznie spędzać wolny czas
- podstaw rysowania uwzględniając proporcje i symetrię

Ponadto dzieci będą:

- kształtowały umiejętności budowania wypowiedzi
- kształtowały umiejętności poprawnego definiowania pojęć
- rozwijały sprawność manualną podczas trenowania rysowania i kolorowania
- tańczyły i śpiewały do piosenek dla dzieci z dawnej przeszłości

Wynikające z celów zadania i harmonogram ich realizacji

Program składa się z 10 tematów do realizacji przez 10 miesięcy. Jeden temat przypisany jest jednemu miesiącowi:

- I. JA I MÓJ CHARAKTER
- II. JESTEM DOBRYM, ALE ZAWSZE MOGĘ BYĆ LEPSZYM CZŁOWIEKIEM
- III. POTRAFIĘ ZAREAGOWAĆ I TROSZCZYĆ SIĘ O INNYCH GDY WIDZĘ ICH KRZYWDĘ
- IV. JAK DOBRZE, ŻE MAMY SIEBIE
- V. DOBRA PRACA ZESPOŁOWA
- VI. MĄDRE KARANIE- MĄDRE NAGRADZANIE/ KAŻDY RODZAJ PRZEMOCY JEST ZŁEM/ NIE CZYŃ KOMUŚ TEGO CO TOBIE NIE MIŁE
- VII. ROZTROPNE POSŁUSZEŃSTWO JEST GWARANCJĄ BEZPIECZEŃATWA
- VIII. KŁAMSTWO NIE OPŁACA SIĘ
- IX. MIMO TEGO, ŻE TROSZECZKĘ BOJĘ SIĘ TO POTRAFIĘ PODEJMOWAĆ WYZWANIA
- X. POTRAFIMY PANOWAĆ NADSOBĄ BY WYBIERAĆ AUTENTYCZNE DOBRO

Zagadnienia poruszone podczas zajęć dotyczą trzech rodzajów relacji w jakie może wchodzić młody człowiek. Do samego siebie, do innych dzieci i do osób dorosłych. Wszystkie te odniesienia harmonijnie przez siebie przenikają i uzupełniają się.

Na realizację 1 tematu przypada 30 min.

HARMONOGRAM

I. Wrzesień

Temat: *JAJ I MÓJ CHARAKTER*

1. Zabawa z piosenką „Jawor, jawor” (CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie wiersza pt. „Dobre mniemanie”. Broszura s. 6
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu
 - a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *mniemanie, zwierciadło, dziwadło, poczwara, zawodzić, bezwiednie*
 - b. zwrócenie uwagi na dobro jakim jest znajomość swojej tożsamości (wyjaśnienie pojęcia)
 - c. próby wymienienia wad bohaterki i ich antonimów (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy) Załącznik 1.
4. Pixelowy autoportret -praca plastyczna wg instrukcji „Art projects for kids” Załącznik 2.

II. Październik

Temat: *JESTEM DOBRYM ALE ZAWSZE MOGĘ BYĆ LEPSZYM CZŁOWIEKIEM*

1. Zabawa z piosenką „Kółko graniaste” (CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie powiastki pt. „Szczera Zosia” Broszura s. 7
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu
 - a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *szczerłość, napomnienie, pokora,*
 - b. zwrócenie uwagi na dobro jakim jest odważne przyznanie się do winy, słuszność ponoszenia konsekwencji swoich wyborów oraz więź z bliskimi. Podkreślenie możliwości istnienia poczucia samotności podczas ponoszenia konsekwencji swoich antyspołecznych zachowań (inaczej „kary”- słowo rzadko używane jedynie w kontekście dobra jakim jest zrozumienie i poprawa swoich postaw).
 - c. próby wymienienia zalet bohaterki i ich antonimów (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy) Załącznik 1.
4. Mój pokój (perspektywa jednopunktowa) -praca plastyczna wg instrukcji „Art projects for kids”. Załącznik 3.

III. Listopad

Temat: **POTRAFIĘ ZAREAGOWAĆ I TROSZCZYĆ SIĘ O INNYCH GDY WIDZĘ ICH KRZYWDĘ**

1. Zabawa z piosenką „Mało nas do pieczenia chleba” (CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie powiastki pt. „Miłość bliźniego” Broszura s.8
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu
 - a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *miłość* (w ujęciu personalistycznym: decyzja, wybór, postawa wierności decyzji jaką się podjęło co do praktykowania miłości jako wyboru dobra w życiu), *Karpaty, młodzieniec, kum, bliźni*
 - b. zwrócenie uwagi na dobro jakim jest branie odpowiedzialności za innych,
 - c. próby wymienienia zalet bohaterów i ich antonimów (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy) Załącznik 1
4. Ja w roli dzielnego, odważnego super bohatera -praca plastyczna wg instrukcji „Art projects for kids”. Załącznik 4a, 4b

IV. Grudzień

Temat: **JAK DOBRZE, ŻE MAMY SIEBIE**

1. Zabawa z piosenką „Zła zima”/ „Stoi różyczka” CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie powiastki pt. „Wacio smoluszek” Broszura s. 21
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu
 - a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *strofować, wstydz/ zawstydzac kogoś, robić coś gwałtem/ gwałtownie/ szybko/rychło, męka, zbytki/ figle/ psoty/ psikusy, smoluch, „wziął różeczkę co się zowie”- chwycił (złapał gdy np. mama przed nim ją trzymała strofując go), różeczki*
 - b. zwrócenie uwagi na zjawisko stosowania różnych metod motywujących dzieci przez rodziców
 - c. próby wymienienia zalet bohaterów ich antonimów (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy)
4. Tworzymy zimowy rysunek- wspólne rysowanie i kolorowanie w 4 grupach przekazując sobie dużą kartkę. Kolorowanie kredkami pastelowymi zachowując określony wcześniej porządek.

V. Styczeń

Temat: *DOBRA PRACA ZESPOŁOWA*

1. Zabawa z piosenką „Mało nas do pieczenia chleba” CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie powiastki pt. „Domek bez schodów” . Broszura s.12
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu
 - a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *architekt, familia*,
 - b. zwrócenie uwagi na konieczność pracowania nad dobrą komunikacją podczas wspólnego dążenia do określonego celu, zachęcanie do korzystania z rad starszych ludzi.
 - c. próby wymienienia zalet bohaterów ich antonimów (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy) Załącznik 1
4. Dom- praca plastyczna wg instrukcji „Art projects for kids”. Załącznik 5

VI. Luty

Temat: *MĄDRE KARANIE- MĄDRE NAGRADZANIE/ KAŻDY RODZAJ PRZEMOCY JEST ZŁEM/NIE CZYŃ KOMUŚ TEGO CO TOBIE NIE MIŁE*

1. Zabawa z piosenką „Praczkę” CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie powiastki pt. „Małe damy”. Broszura s.13
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu
 - a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *grzeczność, upór, złośliwość, kłamstwo, swawola, przemoc, kara* (w ujęciu mądrego poniesienia konsekwencji za swoje antyspołeczne wybory i czyny. Nawiązanie do pojęcia sprawiedliwości i konieczności egzekwowania prawa w społeczeństwie na całym świecie), *zasłużona nagroda* (np. za ciężką pracę)
 - b. zwrócenie uwagi na formy wymierzanych kar oraz ich konsekwencje. Próby odpowiedzenia na pytanie o cel stosowania kar i nagród w świecie.
 - d. próby wymieniania zalet i wad bohaterów (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy) Załącznik 1
4. „Dłonie pełne miłości” wychowywanie to kochanie -rysunek walentynkowy dla rodziców którzy wychowują nas w miłości wg instrukcji „Art projects for kids”. Załącznik 6

VII. Marzec

TEMAT: **ROZTROPNE POSŁUSZEŃSTWO JEST GWARANCJĄ BEZPIECZEŃSTWA**

1. Zabawa z piosenką „Mam chusteczkę haftowaną” CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie powiastki pt. „Nieposłuszna Helcia”- Broszura s. 14
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu
 - a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *mądre, rozumne posłuszeństwo* (w ujęciu gwarancji bezpieczeństwa, które zapewniają rodzice i opiekunowie dzięki swojej życiowej mądrości i doświadczeniom), *mądre nieposłuszeństwo* (postawa dzięki, której człowiek potrafi rozsądnie odrzucać zło a wybierać dobro gdy np. ktoś prosi je o zrobienie czegoś złego)
 - b. zwrócenie uwagi na formy wymierzanych kar oraz ich konsekwencje
 - c. próby wymieniania zalet i wad bohaterki (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy) Załącznik 1
4. Parasol wg instrukcji „Art projects for kids”. Załącznik 7

VIII. Kwiecień

Temat: **KŁAMSTWO NIE OPLACA SIĘ**

1. Zabawa z piosenką „Nie chcę cię” CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie powiastki pt. „O kłamczuszce Józii”- Broszura s. 16
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu
 - a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *kłamstwo, zapieranie się,*
 - b. zwrócenie uwagi na pouczające funkcje zadośćuczynienia za popełnione czyny
 - c. próby wymieniania zalet i wad bohaterek (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy) Załącznik 1
4. Dzbanuszek do herbaty- rysowanie i kolorowanie dzbanuszka za „Easy Drawing guides”. Załącznik 8

IX. Maj

Temat: **MIMO TEGO, ŻE TROSZECZKĘ BOJĘ SIĘ TO POTRAFIĘ PODEJMOWAĆ WYZWANIA**

1. Zabawa z piosenką „Czarny baran” CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie powiastki pt. „Strach” -Broszura s. 17
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu

- a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *strach* (z definicji=realne widzialne zagrożenie), *lęk* (z definicji= obawy irracjonalne wynikające w wyobraźni), *tchórzliwość*, *odwaga*,
 - b. zwrócenie uwagi na to że obiektywizm, wiedza na jakiś temat jest potrzebna do radzenia sobie z tchórzliwością.
 - c. próby wymieniania zalet i wad bohaterów (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy) Załącznik 1
4. Strach ma wielkie oczy- rysowanie inspirowane twórczością Margaret Keane wg instrukcji „Art projects for kids”. Załącznik 9

X. Czerwiec

Temat: POTRAFIMY PANOWAĆ NAD SOBĄ BY WYBIERAĆ AUTENTYCZNE DOBRO

1. Zabawa z piosenką „Panie Janie” CD i książka pt: „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali”)
2. Słuchanie powiastki pt. „Co się stało łakomej myszce” Broszura s. 19
3. Rozmowa na temat wysłuchanego tekstu
 - a. próby zdefiniowania przez dzieci słów: *łakomstwo*, *ciarki*, *żwawo*, *chrapka*, *łoskot*,
 - b. zwrócenie uwagi na dbałość o umiar i porządek w życiu, wskazywanie dobra jakim jest zarządzanie czasem (praca, odpoczynek, zabawa, jedzenie itp.)
 - c. próby wymieniania zalet i wad bohaterki (wyrazy z nazwami wad i zalet do globalnego czytania przyczepiane na tablicy) Załącznik 1
4. Cały ja! Cała ja! Selfie (do wyboru: jako postać z klocków lego, jako postać obrazu wybranego artysty lub naturalna w smartfonie) Rysowanie siebie wg. „Art projects for kids”. Załącznik 10a, 10b.

PODCZAS REALIZACJI PROGRAMU DZIECI BĘDĄ:

- śpiewały, tańczyły i bawiły się z muzyką do starych zabaw dziecięcych
- słuchały opowiadania lub wierszyka z broszury „Opowiadki dla grzecznych dzieci”
- globalnie czytały nazwy wad i zalet ludzkiego charakteru
- rozmawiały na temat swoich doświadczeń z wadami i zaletami
- przeliczały kratki na kartce papieru
- rysowały, kolorowały wg instrukcji etap po etapie wchodząc w podstawowe zasady rysunku.

OPIS PLANOWANYCH METOD

- opowiadanie
- dyskusja
- burza mózgów
- metody aktywizujące
- zabawa tematyczna
- pogadanka
- opis
- anegdota
- metaplan
- argumenty za i przeciw

TECHNIKI PRACY

- demonstracja
- słuchanie czytanych tekstów (z elementami modulacji głosu)
- rozmowa
- rysowanie według instrukcji
- kolorowanie (wypełnianie konturu rysunku) kredkami drewnianymi oraz pastelowymi
- zabawy ruchowe z muzyką w sali
- oglądanie ilustracji
- globalne czytanie i próby kształtowania umiejętności poprawnego definiowania pojęć

WSPÓLPRACA Z RODZICAMI

- zorganizowanie zebrania z rodzicami w celu zaprezentowania programu
- zachęcanie rodziców do czytania dzieciom wierszy i innych utworów autorów literatury dziecięcej min. Doroty Gellner, Roksany Jędrzejewskiej- Wróbel, Marii Ewy Letki, Asi Olejarczyk), cykl książek pt. „Bajki filozoficzne”, które napisał Michel Piquemal.
- propozycja literatury pomocnej w wychowywaniu dzieci – prezentacja książek, które były inspiracją do stworzenia programu (np. „Wychowywać człowieka szlachetnego” D. Zalewski; „Nieposłuszne dzieci, posłuszni rodzice” D. Zalewski; „Decyduj i walcz! Podstawy formowania charakteru.” D. Zalewski, „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły” A. Faber, E. Mazlish, „Wychowanie bez porażek” T. Gordon, „Wychowanie bez porażek w praktyce” T. Gordon.
- zaproszenie rodziców do prowadzenia ze swoimi dziećmi zabaw w zgadywanki na temat cech charakteru. Propozycja zmniejszenia napięcia w dziecku z powodu istnienia jakiejś widocznej wady poprzez życzliwe zdrabnianie nazw wad tj. mój kochany leniuszek, mój maleńki brudasek, mój niecierpliwy skarb,

mój drogi uparciuszek itp. Kategoriecznie zabrania się złośliwego upokarzania dzieci poprzez przezywanie je operując nazwami wad charakteru. Ton głosu osoby dorosłej ma być ciepły, przyjazny i miły dziecku. ***Dorosłemu NIE WOLNO nadużywać swojej władzy rodzicielskiej poprzez odbieranie dzieciom odwagi ciągłą krytyką.***

PRZEWIDYWANE EFEKTY

Realizując program „Opowiadki dla grzecznych dzieci” zamierzam wzbudzić zainteresowanie literaturą, rysunkiem oraz budować u dzieci poczucie własnej wartości poprzez lepszą świadomość samego siebie, prowokować je do kształtowania umiejętności poszukiwania obiektywnych informacji i odróżniania ich od kłamstwa. Wspierać dzieci w kształtowaniu naturalnej potrzeby wybierania autentycznego dobra mimo nieprzyjemnych odczuć.

Wybrane przeze mnie wiersze i opowiadki mają pomagać dzieciom odkrywać własną tożsamość i własną drogę życiową wskazując jednocześnie na cechy charakteru nad którymi należy pracować aby żyć pełnią życia. Wierzę w to że wewnętrzny porządek człowieka jaki można uzyskać poprzez samowychowanie pomoże dzieciom odważnie rozwiązywać problemy natury ludzkiej, kształtować rozwój psychiczny i zdobywać wiedzę niezbędną do życia w społeczeństwie.

EWALUACJA PROGRAMU

Sposoby:

- obserwacje dzieci podczas zajęć
- informacje ustne od rodziców
- ankieta dla rodziców na temat wpływu stylu wychowania w rodzinie na kształtowanie się w dziecku charakteru
- przeprowadzenie konkursu plastycznego dla dzieci
- sporządzenie albumu wspomnień z zajęć (fotografowanie prac i zabaw dzieci)

BIBLIOGRAFIA

1. Dariusz Zalewski – „Wychować człowieka szlachetnego” Wydawnictwo Fundacja *Servive Veritati* Instytut Edukacji Narodowej Lublin 2013r
„Decyduj i walcz. Podstawy formowania charakteru”
Wydawca Firma EK Dariusz Zalewski Lublin 2014r
2. Thomas Gordon - „Wychowanie bez porażek. Rozwiązywanie konfliktów między rodzicami a dziećmi” Wydawnictwo INSTYTUT WYDAWNICZY PAX Warszawa 1998r
3. Władysław Ludwik Anczyc- „ABC pierwsza nauka dla dzieci”. WARSZAWA 1887r.
4. Teofil Nowosielski - „Towarzysz pilnych dzieci czyli początki czytania i innych wiadomości sposobem łatwym i do pojęcia młodocianego wieku zastosowanym” WARSZAWA 1866r.
5. Kazimierz Gliński - „Bajki Niekrasickiego, WARSZAWA 1910r
6. Red. Magdalena Stokowska- „Co babcia i dziadek śpiewali kiedy byli mali” Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków 2008r.
7. Kathy Barbo - „Art projects for kids” <https://artprojectsforkids.org/>
8. <https://www.cuteeasydrawings.com/>